

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrethe Auken):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 103: Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Byomdannelse).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 5/12 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Christian Lilleholt (V):

Med dette lovforslag bliver kommunerne givet nogle redskaber, der gør det muligt at omdanne ældre erhvervs- og havneområder til nye attraktive områder med en blanding af boliger og erhverv.

Omdannelse af især havneområderne kommer ikke fra den ene dag til den anden. Tunge industrivirksomheder, der tidligere havde brug for en havnnær placering, er enten flyttet til mere attraktive erhvervsområder, eller de er på vej til at gøre det inden for en overskuelig årrække. Resultatet er ofte spøgelsesagtige havneområder.

Med dette lovforslag får kommunerne mulighed for at sætte en ny udvikling i gang i og omkring disse havne, hvor der skal skabes et miljø, der vil være tiltrækkende for mange som et spændende sted at bo og leve, være tiltrækkende for lettere servicevirksomheder, videnbaserede virksomheder, kulturelle institutioner og andre aktiviteter, der er forenelige med boligbyggeri.

Jeg kender problemet fra Odense, hvor en udvikling af havnen til et moderne byområde med en blanding af boliger, lettere servicevirksomheder

og videnbaserede virksomheder har været sat i stå, fordi der ikke hidtil har været muligheder for at indpasse boliger som en del af det gamle havneområde, hvor traditionel havnevirksomhed er ophørt som følge af, at havnedriften er samlet på meget få havne.

Boligbyggeri er vigtigt, fordi der er mange, der gerne vil bo i havneområdet, og fordi boligbyggeri kan være stærkt medvirkende til at sætte udviklingen i gang i de forladte havneområder, da det er relativt let at finde investorer til boligbyggeri.

Mange byer har vist vejen, hvor store dele af havneområder, der ikke længere bliver anvendt til traditionel havnevirksomhed, er blevet omdannet til en kombination af servicevirksomheder og offentlige institutioner og boliger. Tag blot en tur langs med havnen her i København.

Det har København og andre byer kunnet gøre, fordi der har været større havneområder, hvor det har kunnet lade sig gøre uden problemer. I andre byer er det ikke så let, fordi der fortsat i en periode i de ældre havneområder er enkelte virksomheder tilbage, der har et støjniveau, der er for højt til, at der kan gives tilladelse til boligbyggeri.

Med dette lovforslag bliver det muligt i 8 år at give kommunerne muligheder for at acceptere en midlertidig overskridelse af de vejledende støjgrænser i disse såkaldte omdannelsesområder. Dermed kender virksomhederne og de beboere, der bosætter sig omkring havnen, spillereglerne.

Det er ikke meningen med lovforslaget at omdanne alle havneområder til boligområder, tværtimod. Der vil fortsat være masser af havne med masser af erhvervsaktivitet, og sådan skal det også fortsat være.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil det være sådan, at hvis en virksomhed forventes at fortsætte en længere årrække og ikke kan støjdæmpes i tilstrækkelig grad, må omdannelsen respektere dette og holde afstand til virksomheden, så længe den ligger der. Derfor er det også meget vigtigt, at omdannelsen af havneområder og udarbejdelse af planer for nedbringelse af støj sker i tæt samarbejde med de berørte virksomheder.

Dette lovforslag er rettet mod den lange række af havne, der stort set har afviklet eller i løbet af få år vil have afviklet den traditionelle erhvervsaktivitet. I disse havne vil kommunerne med denne lov få et redskab til at sætte skub i en udvikling ved at omdanne disse ældre erhvervs-

og havneområder til moderne bolig- og erhvervsområder.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Pernille Blach Hansen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører desværre ikke kan være til stede i salen, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

I mange danske havnebyer har vi i de sidste 10 år oplevet en udvikling, hvor mange virksomheder i de ældre erhvervs- og havneområder lukker eller flytter til nye områder og efterlader såkaldte spøgelseskvarterer.

Kl. 17.55

Det er områder, der i udgangspunktet ellers ligger på meget velbeliggende arealer i byerne med store muligheder for at skabe nye bykvarterer med rekreative områder i tæt sammenhæng med bycentre og byernes ældre boligområder. Derfor vil der også være en god miljømæssig gevinst ved at ændre disse områders status.

Vi synes, det er vigtigt, at der kommer fokus på dette uudnyttede potentiale i mulighederne for at skabe en positiv by- og boligudvikling i flere af de danske havnebyer, ikke mindst set i lyset af Erhvervs- og Bypolitisk Udvalgs enstemmige anbefalinger om at give kommunerne mulighed for at udpege ældre erhvervs- og havneområder som byomdannelsesområder. Det vil sige, at kommunerne inden for disse områder får en række særlige værktøjer til at sætte skub i udviklingen. Det gælder ikke mindst mulighederne for rækkefølgebestemmelser i kommuneplanerne.

Erhvervs- og Bypolitisk Udvalg blev nedsat under den tidligere regering med en bred sammensætning fra ministerier og kommunale repræsentanter. Udvalget peger i sin konklusion på vigtigheden af at styrke udviklingen af bæredygtige byer i forhold til lokalisering og areal anvendelse. Derfor er vi i udgangspunktet positive over for dette forslag, der skal skabe bedre muligheder for at skabe nyt liv i mange byer.

Set i det lys er det vigtigt at se på de fastlagte kriterier for, at et ældre erhvervs- og havneområde kan opnå status som byomdannelsesområde. Og her mener vi, at kriterierne bør gøres mere præcise og strammes op, så vi ikke risikerer fejlfortolkninger ude i kommunerne. Vi vil ikke risikere at sætte en ellers positiv udviklingsproces over styr. Derfor opfordrer vi ministeren til at gå ind i en positiv dialog om dette.

Det er også vigtigt for os, at de miljømæssige konsekvenser af byomdannelsesprocessen tages

alvorligt. Derfor er det nødvendigt med en sikring af en miljømæssig evaluering af de nye boligområder til brug for fremtidige projekter.

Vi ønsker også, at det sikres, at forslaget bemærkninger om, at byomdannelsesprocessen vil styrke såvel gang- som cykeltransport og den kollektive trafik, bliver ført ud i livet.

Vi ser gerne, at vi får indført en revisionsbestemmelse i loven, således at vi fra Folketingets side har en mulighed for at evaluere loven og dens virkemidler efter et par år.

Efter lovforslaget er beboerne i de nye boligområder sikret, at støjgrænsen eller støjoverskridelser over grænseværdien maksimalt bliver på 5 dB. Men det er vigtigt for os, at forslaget accept af en mindre, midlertidig overskridelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse for nyopførte boliger netop bliver mindre og midlertidig, dvs. i hvert fald inden for de foreslåede 8 år og uden mulighed for at forlænge tidsperioden.

Vi er også lidt optaget af problemstillingen om de velfungerende virksomheder, der i dag fungerer i de ældre erhvervs- og havneområder. Det vil vi gerne se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Vi vil også gerne bede ministeren om at svare på, hvorfor lovforslaget alene indeholder regler om at begrænse støj som miljøbelastning. Hvad med de andre typer miljøbelastning som f.eks. lugtgener, støvgener, vibrationer og lavfrekvensstøj? Hvordan kan det være, at lovforslaget ikke samtidig indeholder den slags gener?

Det er nogle af de ting, vi vil interessere os for undervejs i udvalgsbehandlingen. Men ud over det vil Socialdemokratiet gerne tilkendegive, at vi er positive over for forslaget og vil gå konstruktivt ind i det kommende udvalgsarbejde.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg ser lige, at ministeren er væk. Hvis han ikke kommer ind aldeles med det samme ... Næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann. Jeg håber, at ministeren er til stede, medmindre han specielt beder om tilladelse til at forlade salen.

Jørn Dohrmann (DF):

Med lovforslag nr. L 103 styrker man lokaldemokratiet i landets kommuner. Kommunerne får med denne ændring mulighed for at være medbestemmende om, hvordan man ønsker at udnytte ældre erhvervs- og havneområder. Der sker jo hele tiden en udvikling, så det er positivt, at regeringen også på denne måde vil være med

til at sikre en bolig- og erhvervsmæssig videreudvikling i lokalsamfundet.

I lovforslaget er der også taget hensyn til de nuværende erhverv, idet man vil lave en overgangsordning for støj, så der ikke fra den ene dag til den anden lukkes støjende erhvervsvirksomheder, fordi der nu sker en byomdannelse i de områder.

Der er ikke altid nemme løsninger på alt, og derfor ser vi frem til udvalgsarbejdet, for der er elementer i lovforslaget, som vi ønsker bedre belyst, f.eks. omkring grænser for støjgener og hele miljøgodkendelsesproblematikken. Virksomhederne skal have en sikkerhed for, at de ikke kommer ud på gyngende grund. Det må ikke være sådan, at det bliver en økonomisk belastning for de firmaer, der bliver berørt af dette lovforslag.

En anden positiv ting ved dette lovforslag om planlægning af byomdannelse områderne er, at man kan få udkantsområderne til at blive mere attraktive for såvel erhvervslivet som for borgerne, idet der i mange af disse byer i udkantsområderne er havne, som er helt utidssvarende, som på denne måde kan få en håndsrækning til at komme videre.

Kl. 18.00

En anden fordel kunne være, at kommunerne via denne ændring får mulighed for at tilbyde attraktive muligheder i de ældre erhvervs- og havneområder. Det kunne være med til at tiltrække virksomheder og investorer i områderne.

En sidste ting, jeg ønsker at fremhæve, er, at der fortsat kan klages til Naturklagenævnet, hvis der skulle blive vedtaget en lokalplan, der er i strid med reglerne. Dette punkt mener Dansk Folkeparti naturligvis, at man skal følge meget nøje, så vi kan følge udviklingen rundt omkring i Danmark.

Det bliver et spændende udvalgsarbejde, og Dansk Folkeparti er som sagt positiv og går positivt ind i udvalgsarbejdet, og vi følger det meget nøje.

Helle Sjelle (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker, at Danmarks byer råder over hensigtsmæssige og tidsvarende værktøjer i forbindelse med deres fremtidige udvikling. Dette lovforslag har netop til formål at fremme kommunernes og erhvervslivets muligheder for at placere nogle moderne, ikkebelastende virksomheder i ældre erhvervs- og havneområder, hvor de skal kunne eksistere sammen med bolig- og andre byfunktioner.

Forslaget indeholder ændringer i planlovens regler om kommune- og lokalplaner, således at det bliver tilladt at gennemføre omdannelse af ældre erhvervs- og havneområder til nogle nye byområder.

Kommunen skal have mulighed for at lave byomdannelse, hvor de kan gøre brug af særlige redskaber, der kan lette deres byomdannelse. Ét af redskaberne kan være en midlertidig overskridelse af de vejledende støjgrænser for nye boliger – altså en midlertidig og ikke generel overskridelse af støjgrænserne. Det skulle gerne medføre, at der kan ske byomdannelse, selv om der stadig er virksomheder i området, der i begrænset omfang overskrider støjgrænserne.

Det er imidlertid vigtigt at slå fast, at reglerne naturligvis skal udformes således, at der tages hensyn til de virksomheder, der allerede er i det pågældende område. Det er ikke meningen med det her forslag, at velfungerende erhvervsaktiviteter skal jages ud af et område, blot fordi der bygges boliger i nærheden.

Endelig skal kommunen også kunne fastsætte en rækkefølge for udbygning af byomdannelse områderne. Udbygning af nye områder og ombygning af ældre byområder og prioriteringen mellem nye og ældre områder skulle gerne finde sted i et tempo og en takt, der sikrer en hensigtsmæssig byplanlægning for alle parter.

I Det Konservative Folkeparti finder vi, at der her er tale om et velafbalanceret lovforslag, der meget bredt tilgodeser hensyn og interesser, og derfor støtter vi forslaget.

Jørn Jespersen (SF):

SF er enig i formålet med det her lovforslag: at skabe en fleksibel lovgivning, så kommuner kan lave en planlægning, der sikrer en hensigtsmæssig omdannelse af erhvervs- og havnearealer til nye og mere tidsvarende formål.

Vi synes, det er et forslag, der går i den rigtige retning, og vi synes også, det er nogle interessante og fornuftige værktøjer, der foreslås, så grundlæggende er vi positive.

Vi vil gerne diskutere i udvalget og med ministeren, om ambitionsniveauet evt. kunne hæves på nogle områder, f.eks. vil vi meget gerne have, at man er mere opmærksom på at lave, hvad man kunne kalde bevarende omdannelser af eksisterende havne- og erhvervsarealer. Vi har jo set mange eksempler på, at havne er blevet nedlagt og blevet totalt renoveret med den konsekvens, at det er totalt nye bygninger og aktiviteter, der er blevet lagt ind, på trods af at man

godt kunne have bevaret en del af de eksisterende bygninger og en del af de bestående aktiviteter.

Det er selvfølgelig også noget af det, der er tankegangen bag forslaget, men vi vil meget gerne diskutere, om vi i højere grad kan sikre, at det fremmes mest muligt, sådan at de kvaliteter af arkitektonisk og aktivitetsmæssig karakter, der er i områderne i forvejen, indpasses i de fremtidige aktiviteter i området.

Vi ser også meget gerne, at de boliger, der kommer i sådan nogle områder, er så bredt tilgængelige for alle som overhovedet muligt. Det er jo ingen hemmelighed, at mange af de boliger, der er blevet etableret, f.eks. ved havnene med en meget attraktiv beliggenhed, også er meget dyre ejerboliger.

Kl. 18.05

Det er der selvfølgelig nogle gode økonomiske grunde til, og det er svært at forestille sig, at det kan være totalt anderledes. Men vi tror alligevel, at det ville være muligt og også ønskeligt i de pågældende områder at sikre en så bred adgang til at erhverve boliger både med hensyn til ejerformer, økonomi og befolkningssammensætning som overhovedet muligt. Hvis vi kan fremme det undervejs i forslaget, er vi meget interesseret i det.

Endelig synes vi, det er vigtigt, at områderne ikke bare bliver attraktive for dem, der bor og arbejder der, men for hele befolkningen, for havnen er jo på mange måder forbindelsen mellem selve byen og vandet også for de mange beboere, der bor i andre dele af byen.

Den omdannelse af havne, som vi har set rundt omkring i landet, har haft en meget forskellig kvalitet, når man ser på de forskellige erfaringer, der har været. Nogle steder er det lykkedes at gøre det attraktivt at komme der for byens befolkning. Der er grønne arealer, der er forskellige fritidsaktiviteter, og der er et godt miljø, som tiltrækker byens borgere. Andre steder er det blevet meget godt og meget utiltrækkende, og derfor er der kun aktivitet i kontortiden så at sige, og det er vel ikke det, nogen ønsker?

I det hele taget kunne vi godt tænke os at diskutere de hidtidige erfaringer med især omdannelse af havneområder. Det er jo ikke noget, der først går i gang, når det her lovforslag er vedtaget. Det er noget, man har erfaringer med mange steder. Mit indtryk er, at erfaringerne er meget blandede. Nogle steder har man lavet nogle meget spændende områder med en god blanding af erhverv, boliger og forskellige former for

aktiviteter, andre steder har man nok været alt for ensidig med det resultat, at området ikke er blevet særlig spændende. Så hvis vi også kunne få en drøftelse af, hvordan vi konstruktivt bruger de erfaringer, som de hidtidige forsøg på at omdanne især havneområder har givet os, ville vi være meget glade for det.

Men som sagt, vi synes, det er et godt forslag. Vi vil meget gerne gå konstruktivt ind i diskussionen, og vi håber, at det er muligt via dialogen i udvalgsarbejdet at se på, om vi yderligere kan fremme nogle af de formål, som jeg har nævnt.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Planloven er lavet i en tid, hvor industrisamfundet var på sit højeste, hvor det var vigtigt, at vi var i stand til via vores planlovgivning at holde erhverv, boliger og rekreative områder klart adskilte. Nu er vi på vej ind i et informationssamfund, hvor vi producerer varer, der er tunge af viden, historie og kultur. Det vil sige varer og en produktion, der ikke forurener på den måde, som vi har set tidligere.

Vi ser tydeligt den udvikling i havnene. I dag har vi brug for langt færre havne, end vi har haft tidligere. Havne, som ikke længere er rentable som traditionelle havne, skal derfor understøttes i at udvikle sig til attraktive bolig- og erhvervsområder. Den transformation kan selvfølgelig være smertelig, hvis vi ikke på en eller anden måde har en lovgivning, der kan hjælpe udviklingen på vej, og som gør det muligt for det gamle og nye at leve side om side et stykke tid.

Vi har set det meget klart et sted som i Kolding. Kolding Havn er i dag en ret lille havn med en ikke ret stor virksomhed. Til gengæld har vi nogle virksomheder liggende på havnen, hvor man ikke kan sige, at de producerer skrot, men de lever af at handle med skrot, og vi har nogle foderstoffirmaer liggende der. Havnen som sådan er, hvis vi ser rent økonomisk på det, helt urentabel.

Derfor er det lokalpolitisk svært at se, hvordan man skal håndtere det problem, for man har nogle virksomheder liggende, og man kan selvfølgelig ikke sige, at de nu ikke kan være der længere. Konsekvensen er, at et lille byrådsflertal krampagtigt fastholder den nuværende og gammeldags brug af havnen, alt imens man kan sige, at pengene fosser ud af kommunekassen, fordi vi slet ikke tjener de penge på havnearealet, der rent faktisk var mulighed for.

Der håber jeg meget, at det her lovforslag kan være med til at understøtte en også økonomisk

rentabel proces, hvor vi altså langsomt får forvandlet havnen til noget af det, det nye samfund har behov for. Vi får med lovforslaget mulighed for at lave en lokalplan, hvor gamle og nye virksomheder kan leve side om side et stykke tid. Det tror jeg er en meget god idé. Det er med til at fremme og understøtte udviklingen af et informationssamfund, uden at vi dermed bare siger, at vi kan undvære det, der er tilbage af industrisamfundet.

Derfor kan Det Radikale Venstre varmt anbefale lovforslaget.

Kl. 18.10

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten er vi sådan set meget lidt begejstret for, at man afvikler havneområder, for vi går meget ind for havne i den forstand, at vi ønsker at få så meget transport som muligt over på skibene i stedet for at køre rundt med det på motorvejene.

Men udviklingen er nu engang sådan, at havnene bliver omlagt og store arealer bliver frigjort. Det er en kendsgerning, som vi må tage udgangspunkt i, og så må vi bruge de arealer til at udvikle vores byer. Det er vi enige i, og derfor er vi også enige i intentionen om, at man skal have sådan en lovgivning, der nu lægges op til.

Vi er heller ikke tilhængere af, at man fortsætter med at udbygge havneområderne på den måde, som man har gjort det visse steder i Danmark, hvor der enten sker det, at der bygges en masse kolde kontorpaladser, der ligger døde hen om natten, eller også bygger man rigmandsboliger, som den almindelige befolkning ikke har nogen særlig interesse i.

Det her er jo noget, der i særlig grad omhandler de allerstørste byer. I Århus er det nået dertil, at byens skolelærere ikke længere kan få en bolig i byen, fordi der ikke er almene boliger til rådighed i det omfang, der skulle være det, og fordi parcelhuse og ejerlejligheder er så dyre, at en lærerløn ikke rækker til dem. Det vil sige, at vi har den absurde situation, at de, der underviser i skolerne i Århus, ikke længere kan bo i Århus.

Derfor kunne man forestille sig, at de her områder blev til målområder for almene boliger. Men det forudsætter jo en finansiering. Derfor er det kedeligt, at Justitsministeriet er kommet frem til den fuldstændig absurde opfattelse, at det vil være i strid med grundloven, hvis investorerne gik ind, f.eks. boligforeningerne, og var med til at medfinansiere projekter. Justitsministeriet har fundet, at det er en skat, hvis man

indgår en sådan aftale – en aftale mellem to parter har Justitsministeriet fået skrevet om til at være en skat.

Jeg håber, at ministeren har forsøgt at sætte sig ind i det problem, for der må jo ligge et fuldstændig fantastisk papir fra Justitsministeriet, hvor en eller anden embedsmand har fået indgåelse af aftaler mellem parter til at blive til pålæggelse af skatter.

Vi vil altså gerne spørge ministeren, om det ikke kan være muligt igen at få det ind i lovforslaget, ellers vil vi i hvert fald prøve at stille det som ændringsforslag. Så må Folketingets formand tage stilling til, om det virkelig skulle være i strid med grundloven.

Hvis der ikke kan komme et instrument til at få finansieret en fornuftig byudvikling på de områder, kan det være meget godt, at der er en positiv lovgivning med nogle rammer, men hvis der ingen penge er, ender det med udelukkende at blive serviceerhverv og rigmandsboliger, som kommer til at ligge der, ligesom udviklingen desværre har været langs Københavns Havn.

Derfor lægger vi meget vægt på fra Enhedslistens side, at det ikke alene bliver den her ramme, men at der også bliver mulighed for at trække noget økonomi ind i det, at boligforeninger f.eks. får mulighed for at komme med ind i det sammen med f.eks. pensionskasser, eller det kan være butikker og meget andet, som kan finde sammen om at lave fælles projekter, så det både bliver et område med boliger, som almindelige mennesker kan få råd til at bo i, og et område med et miljø, der er levende hele døgnet. Der mangler altså stadig væk noget i lovforslaget, men det er vi meget indstillet på at være med til at drøfte.

Jeg ved ikke, om ministeren kan give en forklaring på det besynderlige grundlovssynspunkt, Justitsministeriet har opfundet, men ellers kan vi jo vende tilbage til det i udvalget.

Kl. 18.15

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Jeg forventer sådan set ikke med min tale at kunne hidse hverken Venstres eller Enhedslistens ordfører op, men da der ikke er andre til stede, vil jeg nu alligevel holde min tale for dem og så ministeren.

Kristeligt Folkeparti er overordnet enig i, at det gøres lettere og mere fleksibelt at omdanne ældre erhvervs- og havneområder til nye boligområder med både boliger og erhverv. Vi er således positive over for selve ideen med at udlæg-

ge byomdannelsesområder under den forudsætning, at det ikke indirekte bliver et redskab til at presse mindre og traditionelle virksomheder ud af områder, som det er lukrativt at bruge til eksempelvis boligbyggeri.

I forhold til de værktøjer, forslaget indeholder, finder vi de skitserede overgangsregler for støj ganske fornuftige. Vi har dog et lille men, og det er der, hvor det i forslaget er udtrykt, at støjbelastningen skal ophøre inden for en periode, der ikke væsentligt overstiger 8 år. Hvad der er en væsentlig overskridelse af perioden, er vel forskelligt, alt efter hvem man spørger. Vi kunne godt tænke os, at dette blev præciseret, så byomdannelsesområderne ikke i al evighed bliver til et støjnarki.

I forhold til rækkefølgebestemmelserne og oprettelsen af grundejerforeninger er vi også positivt indstillet.

Der er mange områder at tage fat på, og vi er enige i intentionen om at sikre en prioritering af byomdannelsen, for at tingene går hurtigere og man ikke laver spredt fægtning.

Kristeligt Folkeparti har da også nogle negative bemærkninger at gøre til forslaget. Vi er således ikke tilfredse med, at forslaget ikke i en eller anden form giver et fingerpeg om, hvorledes man vil kompensere de erhvervsdrivende, der i forbindelse med en byomdanning kan få store administrative og økonomiske omkostninger. Jeg kan have svært ved at se det rimelige i, at en lille selvstændig erhvervsdrivende kan risikere at skulle bruge et større beløb på at minimere støjen, når det på ingen måde er til egen fordel.

Vi mener, at det må være muligt at sikre, at omkostninger for byomdanning bæres af flere skuldre og måske i særdeleshed af de bygherrer, der givetvis vil tjene penge på omdannelsen. En mulighed for ekspropriation kunne også være nødvendig.

Kristeligt Folkeparti er altså overordnet positiv over for forslaget, men vi har altså også nogle knaster, vi håber ministeren vil kigge nærmere på.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for denne her debat, som jeg synes har været særdeles frugtbar. Der var et par spørgsmål, som jeg godt lige indledningsvis vil komme ind på. Der var et fra hr. Keld Albrechtsen, og det var: Hvorfor skal ny bebyggelse ikke være med til at betale de udgifter til støj, som de eksisterende virksomheder kan blive påtvunget?

Jeg må sige, at det lovudkast, der har været i høring, indeholdt et forslag om, at der skulle kunne indgås aftaler om investorbidrag til kommunens udgifter til infrastruktur i forbindelse med det nye byggeri. Det forslag kan jeg bekræfte blev opgivet, fordi der efter Justitsministeriets vurdering var tale om en skat.

Virksomhederne skal i alle tilfælde behandles efter de gældende regler i miljøbeskyttelsesloven, og de må derfor selv afholde de udgifter til støjdæmpning, der kan blive tale om for deres vedkommende. Men den nye bebyggelse kan også komme til at bidrage til en løsning af støjspørgsmål, f.eks. ved at betale for en støjafskærmning. Det var sådan set svaret til hr. Keld Albrechtsen.

Så spurgte fru Pernille Blach Hansen: Hvorfor er det kun støj? Hvorfor er det ikke andre områder? Jeg synes i øvrigt, at vi kan være åbne over for en diskussion om det, men det er jo op til kommunen. Den kan godt gå ind og planlægge og sige, der er andre ting, den vil tage med i vurderingen. Men det er jo samlebekendtgørelsen om støj, der er ophængt til det her, altså som gør, at vi går ind og kigger på de støjniveauer. Men jeg synes sagtens, vi kan tage en drøftelse af det i udvalget.

Overordnet må man jo sige, at erhvervsstrukturen i Danmark ændres kraftigt i de her år. Det er mere end 70 pct. af beskæftigelsen, der nu findes inden for offentlige arbejdspladser og private servicevirksomheder. Udviklingen medfører, at nogle af de ældre erhvervsområder forlades af de hidtidige virksomheder, og at områderne forfalder, som også nogle har været inde på.

Havnene får også ændrede vilkår, fordi gods-transporten samles på færre havne, og i de mange byer har de ældre havneafsnit heller ikke en tidssvarende indretning til havneformål. Områderne forlades af fragtskibene, og de havnerelaterede virksomheder ligger delvis uudnyttede hen.

Kl. 13.20

Moderne virksomheder og mange serviceerhverv er jo interesseret i at komme til at ligge inde i byerne sammen med andre funktioner.

En god bykvalitet er med til at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft og med til at øge mulighederne for at få en positiv og erhvervs-mæssig udvikling.

Når kommunalbestyrelserne beslutter strategier for byernes udvikling, er det derfor oplagt at udnytte de nye muligheder for at skabe varie-

rede og levende bykvarterer på de arealer, hvor erhvervs- og havnefunktioner ikke trives mere.

Der er imidlertid forskellige barrierer, som gør det besværligt for kommunerne og for investorerne at komme i gang med en omdannelse. En af disse barrierer kan være, at området kun delvis er forladt af de ældre virksomheder, og det kan give miljømæssige problemer, navnlig med hensyn til støj fra virksomhederne.

Formålet med lovforslaget er at give kommunerne nogle redskaber til at overvinde nogle af de barrierer, der er i forbindelse med omdannelsen af ældre erhvervs- og havneområder.

Det foreslås, at der i kommuneplanen kan udlægges byomdannelsesområder, dvs. områder, hvor anvendelsen til et erhvervsformål, havneformål eller lignende skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål, som bl.a. hr. Jørn Jespersen var inde på, og erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål.

Et af de værktøjer, der skal kunne anvendes inden for et byomdannelsesområde, er en overgangsordning for støj, som giver mulighed for, at der i byomdannelsesområder i en årrække kan accepteres en midlertidig overskridelse af de vejledende støjgrænser for støj fra erhvervsvirksomheder i forhold til støjfølsom anvendelse.

Overgangsreglerne skal omfatte en periode, som ikke væsentligt må overstige 8 år efter, og hr. Mogens Nørgård Pedersen spurgte: Hvordan skal det med væsentligt nu forstås? Det er klart, det vil komme an på en definition, fordi det er jo bredt formuleret, fordi det netop skal gives en spillerumsmulighed. Men det må ikke væsentligt overstige 8 år, efter at der foreligger en færdig lokalplan for området.

I overgangsperioden kan der arbejdes med en lempelse, som ikke er væsentlig større end 5 decibel i forhold til de normalt gældende grænseværdier.

Overgangsordningen foreslås gennemført med en ændring af reglerne om planlægning for støjfølsom bebyggelse i den gældende samlebekendtgørelse, der har hjemmel i planloven, og en ny vejledning fra Miljøstyrelsen.

Udkast til bekendtgørelse og vejledning har derfor været sendt i høring sammen med et udkast til lovforslaget, og den foreslåede overgangsordning har i høringsfasen givet anledning til bekymring i de organisationer, der repræsenterer virksomhederne i de områder, hvor en byomdannelse kan komme på tale. Altså fåk-

tisk nøjagtig den rækkefølge og lige linje, som hr. Mogens Nørgård Pedersen var inde på: Hvad siger virksomhederne?

Erhvervsorganisationerne er enige i intentionen, men man frygter altså, at der ikke vil blive taget tilstrækkeligt hensyn til de tilbageværende virksomheder.

Jeg er naturligvis helt enig i, at der skal tages rimelige hensyn til de tilbageværende erhvervsvirksomheder i de områder, som ønskes byomdannet, og de foreslåede bestemmelser tager sigte på erhvervsområder, som allerede er under omdannelse.

Det er altså ikke meningen, og det vil jeg gerne understrege i dag, at alle havneområder skal omdannes til boligområder, eller at velfungerende erhvervsvirksomheder skal fordrives, fordi der kommer boliger i nærheden.

Reglerne i bekendtgørelsen og anvisningerne i vejledningen vil derfor blive udformet, så de sikrer, at der tages hensyn til de tilbageværende erhvervsvirksomheder.

Jeg har haft et møde med Dansk Industri og Landbrugsrådet, og det er aftalt, at de to organisationer deltager i opfølgningen af loven. Det var bl.a. dem, der havde nogle kritiske bemærkninger til lovforslaget.

Hvis en kommune vedtager en lokalplan for et byomdannelsesområde i strid med de regler, der bliver fastsat, kan der klages til Naturklagenævnet.

Jeg vil gerne sige, at jeg imidlertid er indstillet på at følge udviklingen og bruge mine beføjelser efter planloven, hvis det skulle være nødvendigt. Det håber og tror jeg ikke, men jeg siger det blot i dag.

Planlægning for byomdannelse er en vanskelig disciplin; den kræver dygtig planlægning, men den giver også mulighed for at skabe gode nye byområder.

Der kom fra flere ordførere forskellige forslag til, hvad vi skulle prøve at indarbejde. Jeg hørte det både fra fru Elsebeth Gerner Nielsen, hr. Jørn Jespersen og også fra fru Pernille Blach Hansen. Jeg har sagt, at de ting synes jeg gerne, at vi tager med ind i den debat, der kommer. Også omkring det forslag, som jeg hørte hr. Keld Albrechtsen var ude med. Jeg forstod det helt tydeligt, og jeg har også forsøgt at svare på det her. Jeg er sikker på, at vi også får en debat i udvalget, og jeg kunne forstå på hr. Keld Albrechtsen, at hvis jeg ikke tager det med, så vil hr. Keld Albrechtsen forsøge at stille forslaget. Så vi får jo i hvert fald debat om forslaget.

Kl. 18.25

Afstemning

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er glad for, at ministeren siger, at vi skal prøve at diskutere det. Jeg så naturligvis gerne, at det var ministeren, der kom med det forslag. Jeg accepterer også, at ministeren i dag ikke rigtig kan forklare, hvorfor det skulle være grundlovsstridigt at lave aftaler. Det vil jeg så vende tilbage til i udvalget.

Jeg vil bare sige, at når Justitsministeriet når frem til den opfattelse, at det skulle være i strid med grundloven, og at det skulle være en skat, når man siger, at der skal indgås en aftale, hvor den ene part stiller nogle midler til rådighed for at få en kontrakt om udvikling af et projekt i et område, så vil jeg sige, at for det første pålægger man ikke nogen noget, fordi det er frivillige aftaler. Alene derfor er det irrelevant i forhold til grundlovens paragraf, der taler om at pålægge. For det andet kan det jo aldrig være en skat, når det er noget, man bidrager med i en aftale, som man efterfølgende endda måske kommer til at tjene store penge på. Derfor er det jo latterligt at tale om en skat.

Derfor vil jeg bare sige her til ministeren, at efter min opfattelse har Justitsministeriet i denne her sag været ude i det rene volapyk, men det vender vi så tilbage til i udvalget.

Jeg vil stille ministeren et spørgsmål om det og håber så, at vi kan finde ud af at få et ændringsforslag, der kan åbne for det, for ellers er jeg altså meget bange for, at det hele bliver en fin ramme, men uden noget indhold.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Kun for at tilkendegive, at jeg gerne tager den debat. Det lovudkast, der har været i høring, indeholdt jo forslag om, at der skulle indgås aftaler om investorbidrag.

Jeg skal bare gøre hr. Keld Albrechtsen opmærksom på, at den nye bebyggelse, der måtte komme, jo også kan komme til at bidrage til en løsning af støjspørgsmålet f.eks. ved at betale for en støjafskærmning, som jeg sagde. Så nogle ting er der i det, men vi tager diskussionen i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et Center for Miljø og Sundhed.

Af Jørn Jespersen (SF) og Aage Frandsen (SF).
(Fremsat 22/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte med at understrege, at miljø og sundhed er et kerneområde for regeringen. Det er et område, som spænder bredt, og som vi arbejder tæt sammen om.

Den høje prioritering af miljø og sundhed ses både i det daglige arbejde, i regeringens forslag til strategi for miljøfaktorer og sundhed, som blev offentliggjort og sendt i høring i tirsdags, og i Informationscenteret Miljø og Sundhed, som netop er blevet oprettet.

I det daglige arbejde gør vi meget for at sikre, at negative miljøfaktorer ikke får lov at påvirke folks sundhed. For det første kan jeg nævne regeringens trestrengede indsats over for hormonforstyrrende stoffer, som sætter ind med vidensopbygning og -udvikling, kortlægning og forebyggende indsats samt regulering.

For det andet indsatsen mod uønskede stoffer i forbrugerprodukter, som bl.a. omfatter en systematisk kortlægning af farlige stoffer i forbrugerprodukter. Organiske tinforbindelser er et eksempel på et af disse stoffer, og her har den danske indsats givet et væsentligt bidrag til diskussionerne i EU.

For det tredje udredningsprojektet om multiple chemical sensitivity, på dansk kaldet duft- og kemikalieoverfølsomhed, og overvejelserne